

Lesplan Geldwijs

Twee interactieve lessen over geld voor groep 7 & 8

DOELGROEP Groep 7 & 8	AANTAL LESSEN 2 lessen	DUUR PER LES 50 minuten	WERKVORM Interactief
-------------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------

ALGEMENE LEERDOELEN

- De kinderen begrijpen waar geld vandaan komt en dat je ervoor moet werken.
- Ze leren het verschil tussen sparen, uitgeven en investeren, en maken bewuste keuzes.
- Ze herkennen verleidingen en risico, zoals achteraf betalen, gokken en schulden.
- Ze weten wat oplichting en een geldezels is en wat ze moeten doen als ze benaderd worden.
- Ze durven over geld te praten met vrienden, ouders en de leerkracht.

BENODIGDHEDEN

- Een lokaal met ruimte om te bewegen: maak een duidelijke linkerkant (eens) en rechterkant (oneens).
- Twee bordjes of vellen papier: EENS en ONEENS, opgehangen aan beide kanten van de klas.
- Bord of beamer voor de stellingen en korte voorbeelden.
- Eventueel speelgeld of budgetkaartjes voor de doe-opdracht in les 1.

TIPS VOOR DE LEERKRACHT

- Er zijn geen foute antwoorden bij een stelling: het gaat om het gesprek en de argumenten.
- Laat steeds een paar kinderen uitleggen waarom ze die kant kozen, ook de twijfelaars in het midden.
- Houd het luchtig bij de duistere kant: waarschuw, maar maak niet bang.
- Sluit elke les af met een concrete tip die kinderen mee naar huis nemen.

Les 1: De goede kant van geld

50 minuten | Werken, sparen, investeren en bewust uitgeven

Tijd	Onderdeel	Wat doen we	Doel
0 - 5 min	Welkom	Stel jezelf voor en vraag: waar geef jij je geld aan uit? Een paar kinderen reageren.	Thema openen, kinderen activeren.
5 - 20 min	Stellingenspel	Leg uit: eens = links, oneens = rechts. Lees de stellingen voor (zie hieronder). Laat kinderen kiezen en hun keuze uitleggen.	Bewustwording, eigen mening vormen en onderbouwen.
20 - 35 min	Kern: waar komt geld vandaan	Korte uitleg en gesprek: werken voor geld, sparen voor later, investeren (laten groeien) en bewust leuke dingen doen.	Begrip van verdienen, sparen, investeren en bewust uitgeven.
35 - 45 min	Doe-opdracht: budgetspel	Kinderen krijgen een denkbeeldig budget (bijvoorbeeld 50 euro) en kiezen wat ze sparen, uitgeven of investeren. In groepjes kort bespreken.	Keuzes maken en gevolgen ervaren in een veilige situatie.
45 - 50 min	Afsluiting	Vraag: wat neem je mee naar huis? Geef een tip mee, bijvoorbeeld: spaar eerst, koop daarna.	Lesopbrengst vastzetten met een concrete tip.

VOORBEELDSTELLINGEN LES 1 (EENS = LINKS, ONEENS = RECHTS)

- Zakgeld moet je meteen uitgeven, anders heb je er niets aan.
- Sparen is saai.
- Als je hard werkt, verdien je het om iets leuks te kopen.
- Rijk zijn maakt je gelukkig.
- Je geld laten groeien (investeren) is alleen iets voor volwassenen.

Les 2: De duistere kant van geld

50 minuten | Klarna, gokken, schulden, oplichting en geldezel zijn

Tijd	Onderdeel	Wat doen we	Doel
0 - 5 min	Terugblik	Korte herhaling van les 1: wat onthielden de kinderen nog over sparen en bewust kiezen?	Aansluiten op vorige les, opnieuw activeren.
5 - 18 min	Stellingenspel	Stellingen over verleidingen en risico (zie hieronder). Eens links, oneens rechts. Laat keuzes toelichten.	Risicobesef wakker maken, mening onderbouwen.
18 - 33 min	Kern: de valkuilen	Bespreek achteraf betalen (Klarna), gokken en gokreclame, hoe schulden ontstaan en oplopen, en wat oplichting is.	Verleidingen en risico herkennen en begrijpen.
33 - 45 min	Rollenspel: de geldezel	Speel de casus na (zie hieronder): een kind wordt online benaderd om zijn rekening te gebruiken voor snel geld. Wat doe je?	Geldezel-ronseling herkennen en weten wat te doen.
45 - 50 min	Afsluiting	Belangrijkste lessen samenvatten. Tip: als iets te mooi lijkt om waar te zijn, klopt het meestal niet. Praat erover met iemand die je vertrouwt.	Handelingsperspectief meegeven.

VOORBEELDSTELLINGEN LES 2 (EENS = LINKS, ONEENS = RECHTS)

- Achteraf betalen is handig, want je hebt het nu en betaalt later.
- Een beetje gokken kan geen kwaad.
- Schulden overkomen alleen domme mensen.
- Als iemand je veel geld biedt om je bankpas te gebruiken, mag je dat doen.
- Online kun je makkelijk zien of iemand te vertrouwen is.

CASUS VOOR HET ROLLENSPEL: DE GELDEZEL

Sam (12) krijgt via een chat een bericht van iemand die hij online kent. Het bericht: "Ik kan even niet bij mijn eigen rekening. Mag er 500 euro op jouw rekening gestort worden? Jij haalt het er contant af, houdt 50 euro en geeft de rest aan mij. Makkelijk verdiend, toch?" Speel het gesprek na. Laat de klas meedenken: Wat is hier mis? Wat kan er gebeuren? Wat zou jij doen?

Kernboodschap: dit heet een geldezel zijn. Het is strafbaar, ook voor kinderen, en je kunt je bankrekening kwijtraken. Geef nooit je pas of pincode weg en vertel het aan een volwassene die je vertrouwt.